Econometer 4e kwartaal 2017

Economische groei houdt aan

In het vierde en laatste kwartaal van 2017 is het BBP ten opzichte van het vierde kwartaal van 2016 met 2,9% gegroeid. Hoewel deze groei iets lager is dan in de 3 voorgaande kwartalen van 2017, is het nog altijd een zeer hoge groei. Het totale groeicijfer voor 2017 komt hiermee op 3,1%, de hoogste groei in 10 jaar tijd. De groei in het vierde kwartaal van 2017 is met name toe te schrijven aan de investeringen en export. Deze investeringen werden voornamelijk gedaan in woningen en machines en installaties bij bedrijven. De sectoren Bouw en Industrie groeiden dan ook sterk in het vierde kwartaal van 2017. Ook de werkloosheid blijft dalen en bedraagt nu voor Nederland slechts 4,3%.

Gelderland doet het de afgelopen 10 jaar zelfs nog beter dan het Nederlands gemiddelde als er gekeken wordt naar het werkloosheidspercentage en met 3,7% zit Gelderland nagenoeg weer op het niveau van voor de crisis toen de laagste werkloosheidspercentages ooit werden gemeten. Ook qua economische groei doet Gelderland het met een groei van 3% in het vierde kwart van 2017 iets beter dan het Nederlands gemiddelde. Bij beide indicatoren is de ontwikkeling in Gelderland het afgelopen jaar nagenoeg gelijk aan de nationale trend.

Gelderland
Nederland

Economische groei

% groei van het BBP ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder
Bron: CBS/BEO

Werkloosheidspercentage

Werkloosheid in % van de beroepsbevolking kwartaalcijfers
Bron: CBS/BEO

Trendbeeld Gelderse conjunctuur (voortschrijdend 12-maandsgemiddelde)

Gelderse arbeidsmarkt blijft sterk groeien

In de Econometer van het tweede kwartaal van 2017 werd geconstateerd dat de werkgelegenheidsgraad de hoogste stijging kende sinds 2008. Deze trend heeft zich in de laatste maanden van 2017 doorgezet, waarbij Gelderland het vanaf begin 2017 beduidend beter doet dan het Nederlands gemiddelde. Ook het aantal nieuwe vacatures stijgt in Gelderland harder dan het Nederlands gemiddelde en zit nu boven het niveau van voor de crisis. Opvallend is ook dat de bevolkingsgroei in Gelderland in het laatste kwartaal voor het eerst in 10 jaar tijd boven het Nederlands gemiddelde ligt. Het blijft echter dezelfde trend volgen en de verschillen zijn minimaal.

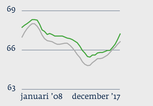
Gelderland
Nederland

Bij deze getallen en percentages wordt er gebruik gemaakt van een voortschrijdend 12maandsgemiddelde.

Gebruikte bronnen: zie grafiekjes, trendstiletring Bureau Economisch Onderzoek, provincie Gelderland

Werkgelegenheidsgraad

% van de 15- tot 75-jarige bevolking met een baan
Bron: CBS

Nieuwe vacatures

Indexcijfer, jaargemiddelde 2008 = 100
Bron: CBS/UWV/BEO

Bevolkingsgroei

In % t.o.v. dezelfde maand een jaar eerder
Bron: CBS

Aantal faillissementen stabiliseert op niveau van voor de crisis

Nadat het aantal faillissementen in Gelderland vanaf 2014 enorm is gaan dalen lijkt het aantal faillissementen zich in het laatste kwartaal van 2017 te stabiliseren op het niveau van halverwege 2008, vlak voor de crisis. In Nederland was er in de laatste maanden van 2017 nog wel een daling zichtbaar waardoor het aantal faillissementen in december 2017 gedaald was naar het niveau van Gelderland.

Het percentage bedrijven met omzetgroei in de industrie is in het laatste kwartaal van 2017 gedaald in Gelderland, terwijl het in Nederland gelijk bleef. Het percentage Gelderse bedrijven met omzetgroei daalt daardoor richting het Nederlands gemiddelde, maar zit er nog altijd 2% punt boven. De industrie blijft het dus in zowel Gelderland als Nederland goed doen. Een belangrijke reden hiervoor is dat het ondernemersvertrouwen in de Duitse industrie recordhoogtes heeft bereikt. De Duitse industrie is de belangrijkste afzetmarkt voor de Nederlandse industrie en de gunstige ontwikkelingen daar zorgen ervoor dat de industriële export vanuit Nederland en Gelderland blijft groeien.

Verder werd in de Econometer van het tweede kwartaal 2017 vastgesteld dat het aantal overnachtingen aan het groeien was naar het niveau van dezelfde periode in 2008. Het aantal overnachtingen is blijven groeien en zit daardoor nu boven het niveau van dezelfde periode in 2008. De ontwikkeling van het aantal overnachtingen in Gelderland blijft door het internationale toerisme in Noord-Holland ruim onder het Nederlands gemiddelde. In 2017 werd er wel een lichte inhaalslag gemaakt omdat het aantal overnachtingen in Gelderland zich sneller ontwikkelde dan het Nederlands gemiddelde.

Gelderland
Nederland

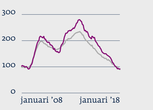
Bij deze getallen en percentages wordt er gebruik gemaakt van een voortschrijdend 12maandsgemiddelde.

Gebruikte bronnen: zie grafiekjes, trendstiletring Bureau Economisch Onderzoek, provincie Gelderland

[1] Het grote verschil met Nederland in het aantal overnachtingen kan verklaard worden door het (internationale) toerisme in Noord Holland, met name Amsterdam.

Faillissementen

Indexcijfer, jaargemiddelde 2008 = 100
Bron: CBS

Industrie

% bedrijven met omzetgroei
Bron: CBS

Overnachtingen R&T [1]

Indexcijfer, jaargemiddelde 2008 = 100
Bron: CBS

De Gelderse woningmarkt

Eerder in deze Econometer werd al geconcludeerd dat de Bouw sterk is gegroeid in het vierde kwartaal van 2017. Er werden meer woningen verkocht voor een gemiddelde hogere prijs. De woningprijzen in Gelderland stijgen daarbij iets minder hard dan het Nederlands gemiddelde waardoor het verschil blijft groeien. Het aantal verkochte woningen groeide in Gelderland harder dan in Nederland als geheel. Ook hier groeit het verschil tussen Gelderland en het Nederlands gemiddelde, maar nu is de groei in Gelderland juist hoger. De laatste 2 maanden lijkt de groei van het aantal verkochte woningen echter te stagneren, zowel in Gelderland als Nederland. Een waarschijnlijke verklaring hiervoor is dat het woningaanbod te klein is geworden. Het aantal bouwvergunningen voor bedrijfsgebouwen blijft wel stijgen. In Oost-Nederland, waar Gelderland een belangrijk deel van uitmaakt, groeit het aantal bouwvergunningen voor bedrijfsgebouwen harder dan in Nederland en zit nu op het Nederlands gemiddelde.

Gelderland
Oost-Nederland
Nederland

Bij deze getallen en percentages wordt er gebruik gemaakt van een voortschrijdend 12maandsgemiddelde.

Gebruikte bronnen: zie grafiekjes, trendstiletring Bureau Economisch Onderzoek, provincie Gelderland

Woningverkoop

Indexcijfer, jaargemiddelde 2008 = 100
Bron: Kadaster

Woningprijzen

Indexcijfer, jaargemiddelde 2008 = 100
Bron: Kadaster

Aantal bouwvergunningen bedrijfsgebouwen

Indexcijfer 2012 = 100
Bron: CBS

Gelderse ondernemers zeer positief

Het ondernemersvertrouwen blijft ongekend hoog in zowel Gelderland als Nederland. In Gelderland is er een stabiel beeld zichtbaar met een saldo van ongeveer 20%. In het laatste kwartaal van 2017 bereikte ook het Nederlands gemiddelde dit niveau waardoor het verschil tussen Gelderse saldo en het Nederlands gemiddelde maar 0,5%-punt is. De Gelderse ondernemers zijn vooral positief over de personeelssterkte en een verdere toename van de winstgevendheid. Hiermee geven zij aan dat zij hun winst de afgelopen 3 maanden hebben zien stijgen en dat zij verwachten dat zij de komende 3 maanden hun personeelsbestand gaan uitbreiden.

Ook het consumentenvertrouwen is nog altijd zeer hoog. Hoewel de meest recente cijfers voor Gelderland niet beschikbaar zijn, kan op basis van het feit dat het Gelderse cijfer de afgelopen 10 jaar volledig in de pas loopt met het Nederlands gemiddelde met enige zekerheid gesteld worden dat ook het consumentenvertrouwen in Gelderland zeer hoog was in het vierde kwartaal van 2017.

Gelderland
Nederland

Economisch klimaat bedrijven

Saldo van positieve en negatieve antwoorden (uitgedrukt in %), kwartaalcijfers
Bron: CBS

Consumentenvertrouwen

Saldo van positieve en negatieve antwoorden (uitgedrukt in %), kwartaalcijfers
Bron: CBS

Conjunctuurenquête Nederland

Begin 1e kwartaal 2018 (CBS/KvK e.a.)

Hoe donkerder de kleur, hoe optimistischer het bedrijfsleven.

Meer informatie: Jacco Geurts, Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Economisch klimaat

Omzet

Buitenlandse omzet

Personeelssterkte

Investeringen

Ontwikkeling winstgevendheid

provincie Gelderland